

Фінансується американським народом

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC): Спеціальний випуск з питань гуманітарного розмінування 104

Довідкова інформація: Міністерство економіки отримало великі бюджетні асигнування на розмінування сільськогосподарських земель. Бюджетну лінію у розмірі 3 мільярди гривень¹ було запроваджено вперше. З огляду на це, Міністерство економіки бере активну участь у розробці законодавства з гуманітарного розмінування.

1. Обов'язкова сертифікація обладнання для розмінування

У березні 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №271](#), яка встановлює порядок сертифікації обладнання для гуманітарного розмінування. Постанова передбачає 2-річний пілотний проєкт із сертифікації механізованих засобів для розмінування (гуманітарного розмінування), пов'язаних з ним виробів, компонентів та обладнання².

Пілотний проєкт має на меті полегшити та уніфікувати процес сертифікації, щоб забезпечити:

- безпеку для операторів;
- довговічність та ефективність використання засобів.

Зверніть увагу: експлуатація засобів та обладнання, які використовувалися до набрання чинності процедурою сертифікації, не може бути заборонена або обмежена.

Сертифікацію продукції проводитиме Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки Міністерства оборони України (Інститут). Інститут також здійснюватиме періодичний технічний нагляд за сертифікованою продукцією.

Процедура сертифікації поширюється як на обладнання, вироблене в Україні, так і на іноземне обладнання, що постачається в Україну. Сертифікація проводиться за заявкою і передбачає наступні процедури:

- перевірка документів. Всі іноземні документи повинні мати український переклад, а саме:
 - опис продукції, загальні відомості про її виробника (найменування, зареєстроване комерційне найменування чи зареєстрована торговельна марка (у разі наявності), поштова адреса, відомості щодо реєстрації, контактні номери телефонів, адреси електронної пошти) у довільній формі українською мовою та мовою країни-виробника;

¹ Для отримання додаткової інформації, будь ласка, ознайомтеся з [Законом про Державний бюджет на 2024 рік](#)

² Процедура сертифікації застосовується для всіх наявних типів механізованих засобів, що використовуються в протимінній діяльності:

- Механізовані засоби (легкі, середні та важкі) для гуманітарного розмінування;
- механізовані засоби бойового розмінування;
- обладнання для тралення механізованих засобів;
- механізовані засоби для гуманітарного або бойового розмінування з дистанційним керуванням;
- механізовані засоби обробки ґрунту;
- обладнання для виявлення вибухонебезпечних предметів тощо.

- технічна документація на продукцію, для ідентифікації та визначення порядку її використання (включаючи заходи безпеки), стандартні операційні процедури, у довільній формі;
 - копія сертифіката на систему управління якістю виробника (за наявності);
 - документи про відповідність продукції, видані за межами України (за наявності).
- випробування продукції, що проводяться акредитованими випробувальними лабораторіями.

Якщо продукт іноземного виробництва має сертифікат, що підтверджує відповідність вимогам, затвердженим Порядком, такий сертифікат буде визнаний Інститутом. Якщо ні, то необхідно буде пройти українські процедури сертифікації.

Вартість випробувань продукції акредитованими випробувальними лабораторіями розраховується Інститутом відповідно до [Постанови №514](#) від 12 липня 2017 року. Заявник зобов'язаний оплатити вартість випробувань продукції протягом п'яти днів з дати виставлення рахунку.

2. Порядок виплати компенсації за гуманітарне розмінування

Довідкова інформація: У березні 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №284](#), якою затвердив Порядок компенсації витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення. Компенсація є важливим інструментом стимулювання відновлення сільськогосподарського виробництва на розмінованих земельних ділянках.

Згідно з порядком, компенсація виділяється за фактично надані сертифікованими операторами протимінної діяльності послуги з розмінування земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Причому компенсація виплачується один раз за кожен розміновану земельну ділянку.

Заявки на компенсацію приймаються до 15 листопада 2024 року і розглядаються в порядку черги. Якщо бюджетні кошти, виділені на поточний рік, будуть використані в повному обсязі, прийом заявок буде призупинено.

Останні події: 17 травня 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №580](#), яка уточнює Порядок виплати компенсації за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення. Постанова вносить зміни щодо:

- Зворотної дії Постанови.
Хоча спочатку це не було передбачено, зміни забезпечили зворотну дію Постанови тим самим забезпечили доступ до компенсації за розмінування, проведені починаючи з 24 лютого 2022 року.
- Підходу до територіального принципу.
Спочатку компенсація надавалася за розмінування територій на підконтрольних уряду територіях, але після внесення змін до переліку територій компенсації були включені непідконтрольні уряду території та території, на яких ведуться активні бойові дії.

Хто може претендувати на компенсацію

- юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми;
- фізичні особи-підприємці, які виробляють товарну сільськогосподарську продукцію на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, які перебувають у їх власності та/або користуванні;
- сільськогосподарські товаровиробники, які є сертифікованими операторами протимінної діяльності.

Заявка на компенсацію з 22 лютого 2022 року по 15 квітня 2024 року

Компенсація за гуманітарне розмінування сільськогосподарських земель виділяється ретроспективно з 24 лютого 2022 року по 15 квітня 2024 року.

	<p>Розмір компенсації не може перевищувати 80 % вартості послуг, визначеної відповідно до Методичних рекомендацій з розрахунку вартості послуг з гуманітарного розмінування. Але не більше 80 % фактично понесених витрат.³</p>
<p>Звернення за компенсацією після 15 квітня 2024 року</p>	<p>У 2024 році 20 % вартості покривається за рахунок сільськогосподарських товаровиробників, а 80 % вартості послуг компенсується.</p> <p>Закупівля послуг у цьому випадку здійснюється за державним замовленням. Між Центром гуманітарного розмінування⁴ та переможцем процедури закупівлі укладається договір, завірена копія якого надсилається сільськогосподарському товаровиробнику.</p> <p>20 % вартості послуг, зазначених у договорі, має бути сплачено сільськогосподарським товаровиробником протягом 5 днів на спеціальний ескроу-рахунок у банку.</p>
<p>Розташування земельних ділянок</p>	<p>Компенсація надається за гуманітарне розмінування як на підконтрольній Уряду території, так і в межах територій, на яких ведуться активні бойові дії, та непідконтрольних Уряду територій (у разі визначення дати припинення бойових дій або статусу непідконтрольних уряду територій⁵).</p> <p>Зверніть увагу: Факт забруднення/можливого забруднення земельних ділянок сільськогосподарського призначення вибухонебезпечними предметами повинен бути підтверджений Центром протимінної діяльності.</p>
<p>Причини відмови</p>	<ul style="list-style-type: none">● невідповідність земельних ділянок сільськогосподарського призначення та/або сільськогосподарських товаровиробників вимогам Порядку;● відсутність інформації про забруднення/імовірність забруднення вибухонебезпечними предметами земельних ділянок сільськогосподарського призначення за результатами нетехнічного обстеження;● неможливість розмінування через несприятливу безпекову ситуацію.

3. Методичні рекомендації щодо розрахунку вартості гуманітарного розмінування

У квітні 2024 року Міністерство економіки ухвалило [Наказ №9180](#), яким розробило Методичні рекомендації щодо розрахунку вартості гуманітарного розмінування земель сільськогосподарського призначення. Методика має рекомендаційний характер. Вона рекомендована для використання Центром гуманітарного розмінування для визначення очікуваної вартості закупівлі послуг з розмінування сільськогосподарських земель. Визначення вартості буде необхідним для подачі заявки на подальшу компенсацію від держави.

³ Підставою для компенсації є первинні фінансові документи, що підтверджують надання послуг з розмінування, договори про надання таких послуг, платіжні документи, що підтверджують факт оплати тощо.

⁴ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 98](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

⁵ Дата припинення бойових дій – це момент, коли на певній території припиняються активні бойові дії або статус НПУТ. Ця дата визначається у переліку територій, на яких ведуться активні бойові дії або які є НПУТ (Міністерство реінтеграції, [Наказ №309](#) від 22 грудня 2022 року). Це інформація є важливою для визначення режиму на цих територіях, можливостей доступу та надання допомоги громадянам.

$V_{розм}$	Витрати на гуманітарне розмінування сільськогосподарських земель розраховуються за формулою і є сумою наступних критеріїв:					
V_n	Прямі витрати					
	 ⁶		 ⁷			
+	Заробітна плата для групи з 5 саперів	Єдиний соціальний внесок	Закупівля необхідного обладнання, інструментів, палива			
V_i	Інші витрати					
	 ⁸	 ⁹				
+	Адміністративний та допоміжний персонал	Інтернет	Амортизація			
$(V + V_{ni}) * K_{(1,2,3)}$	Коефіцієнт складності					
	ВНП¹⁰	Рослини	Рельєф	Ґрунт	Глибина	
	Категорія 1 $K_1 = 0.3$	 Трава.	 Рівнини, низовини	Піски, тощо	>15 см	
	Категорія 2 $K_2 = 0.6$	 Кущі.	 Пагорби, височини	чорнозем и, луки тощо.	<25 см	
+	Категорія 3 $K_3 = 0.9$	 Дерева / кущі	 Гребні, яри, каньйони, русла річок	глинисті, болотисті, кам'яністі тощо.	>25 см	
$(V + V_{ni}) * K_n$	Прибутковий коефіцієнт 15% від суми прямих та інших витрат.					

⁶ Посада "сапер" є 4-8 тарифним розрядом Єдиної тарифної сітки ([Постанова №1298](#)):

- тарифний коефіцієнт становить 1,27-1,64;
- додатковий коефіцієнт підвищення заробітної плати становить 2,26.

Рекомендується встановлювати надбавку в розмірі до 50 % від посадового окладу та премію в розмірі до 100 % від посадового окладу.

Єдиний соціальний внесок становить 22 % від заробітної плати.

⁷ Слід брати до уваги середню або регульовану ринкову ціну.

⁸ Ці витрати не повинні перевищувати 15% від суми прямих витрат на заробітну плату ключового персоналу.

⁹ Слід враховувати середню ринкову ціну.

¹⁰ Вибухонебезпечні предмети.

Цей правовий бюлетень підготовлено завдяки фінансовій підтримці Управління з питань усунення і скорочення озброєнь в Бюро з військово-політичних питань Державного департаменту США, Міністерства закордонних справ Фінляндії, а також Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів. Деякі терміни, використані в цьому документі, взяті з чинного законодавства і не обов'язково відображають позицію Управління, міністерств чи Данської ради у справах біженців (DRC).

Відповідальність за зміст цього документа несе автор(и). Погляди, висловлені в цьому документі, в жодному разі не повинні розглядатися як офіційна позиція урядів США, Фінляндії чи Нідерландів. Уряди США, Фінляндії та Нідерландів не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в цьому документі.